

LASS – Nyhedsbrev oktober 2023.**Indhold:**

1. Fra LASS´ Styrelse.
2. Kurser og møder i LASS.
3. Til og fra medlemmerne.
4. Hjemmesiden & Nyhedsbrevet.
5. Arrangementer.

Ad 1: Fra LASS´ Styrelse:

Referater mm. kan findes under punktet ”Styrelsen for LASS” i menuen på websitet.

Næste styrelsesmøder er pt. planlagt til den 30. oktober 2023.

Spørgsmål eller emner, der ønskes drøftet på et Styrelsesmøde, kan indsendes løbende, men *gerne senest 8 dage før* et styrelsesmøde via mail til formanden for LASS.

- # -

Ad 2: Kurser & møder i LASS:

Ideer og ønsker til kurser og møder kan fortsat sendes til LASS via næstformand Birgitte Thomsen på mail@lha-toender.dk eller telefon 21 57 68 76.

- # -

LASS har nu gennemført 3 af i alt **5 møder med fokus på kommunale arkiver** i september og oktober 2023.

Bent Vedsted Rønne, chef for Historie Haderslev, præsenterer arkivet og dets virke. Historie Haderslev modtager bl.a. de kommunale arkiver fra Haderslev, Sønderborg, Tønder, Vejen og Aabenraa. Hvorledes kan man tilgå dette og hvilke arkivalier kan de lokalhistoriske arkiver gøre brug af.

Der har været omkring 15 til 25 deltagere ved møderne i Rødding, Skærbæk og Sønderborg, mens mødet i Aabenraa desværre måtte aflyses, da der kun var tilmeldt 2 deltagere.

Sidste chance for at deltage i mødet er:

- o 24. oktober 2023, Haderslev arkiv, Kløvervej 87 B, 6100 Haderslev, kl. 14-16.30.

Medlemmer af LASS har forsteret til at deltage i kurset.

Deltagere fra arkiver eller foreninger, der ikke er medlemmer af LASS er velkomne, men skal betale 175 kr. pr. person.

Af hensyn til indkøb af kaffe mm. skal **tilmelding** sendes via mail til tilmeld@lass-sdjarkiver.dk **senest 8 dage før** det møde man ønsker at deltage i.

Husk at oplyse, hvilket arkiv/forening du kommer fra, samt kontaktoplysninger til alle deltagere i tilfælde af at mødet må aflyses.

- # -

Ad 3: Til og fra medlemmerne:**Følgende er indsendt af Projekt Kulturboost, Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig:**

”Kære alle

Vi vil gerne invitere jer til et dansk-tysk netværksmøde, hvor vi sætter det lokale arkivarbejde i grænselandet i fokus. Netværksmødet finder sted torsdag den 9. november 2023 fra kl. 15 til 18 i Landschaftsmuseum Unewatt, Unewatter Straße 1a i 24977 Langballig.

Vi har inviteret bredt, fra både byarkiver med ansatte, lønnede medarbejdere til små landsbyarkiver, hvor de frivillige ulønnet er i gang som ildsjæle. Formålet med mødet er at informere om arbejdsmetoder, snakke om udfordringer og oplyse om fremadrettede tiltag, for at sikre historiske dokumenter og billeder. Mødet på tværs af den dansk-tyske grænseregion er også tænkt som en mulighed for at udveksle erfaringer og danne relevante netværk med mennesker, som har lignende interesser og opgaver.

Under mødet kunne vi også godt tænke os at brainstorme om dansk-tysk projektsamarbejde og de aktuelle støttemuligheder vi byder på.

Vedhæftet finder I det detaljerede program.

Vi sørger derudover for lidt forplejning, tolk og mødefaciliteter plus at vi tilbyder kompensation af kørsel. Muligvis kan vi også hjælpe med samkørsel til Unewatt.

Tilmeld dig senest d. 5. november her: kulturregion@region.dk

Har du spørgsmål eller forslag, som du vil dele med os på forhånd, så skriv gerne til Angela Jensen: ajen@region.dk eller projektlederen Stefanie Robl: stefanienrobl@yahoo.com

Netværksmødet "lokale arkiver" er del af Kulturaftale Sønderjylland-Schleswigs Kulturboost-initiativ."

NB: Det omtalte bilag udsendes sammen med LASS' Nyhedsbrev for oktober 2023.

- # -

Nyt fra GuideU:

Arbejdet med GuideU-appen fortsætter, og rundt omkring på arkiverne bliver der arbejdet videre med spændende Indhold.

Skulle I have lyst til deltage i projektet, kan I kontakte Nicolai K. Flyman på NKF@guideu.dk så kommer jeg gerne ud og tager en snak med jer om projektet – og ellers så hører I nok fra mig ☺

Historie til inspiration:

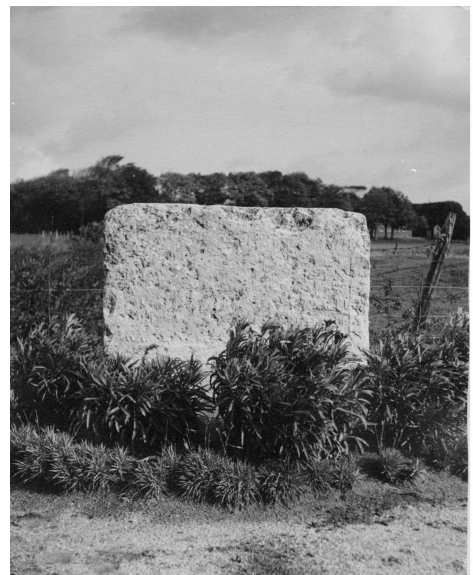
Skamstøtten i Sæd

Stenen er Danmarks eneste skamstøtte, der stadig står på sin oprindelige plads.

Skamstøtten er rejst over Karen Christens. Karen blev dømt skyldig i at have myrdet sine 4 børn og derefter begået selvmord.

Desværre har tidens vejr og vind ødelagt inskriptionen på stenen, men der stod:

"En kone af frisisk herkomst boede i byen Sæd. Hun havde 4 børn og var i trængende omstændigheder, anmodede desaarsag sognemændene om understøttelse, som blev hende nægtet. Hun gik da hjem, lavede grød med rottekrudt og gav børnene. Også hun selv spiste deraf, hvorpå de alle døde. Man lod en hund æde resten af grøden for at anstille en prøve; den døde straks. Konen og hunden blev begravet tæt ved landevej, børnene på kirkegården."

Karen Christens jordiske rester blev genstand for en retssag i Tønder. To lokale præster gik i forbøn for Karen, så hendes lig kunne jordfæstes på kirkegården og derved få en kristelig begravelse. Men den stærkt ortodokse og strenge præst Samuel Reimarus af Pommern fra Tønder var modstander af en kirkelig begravelse. Pastor Reimarus fik sin vilje, og derfor blev Karen Christens' lig den 21. april 1721 hentet af rakkeren, kastet ud ad vinduet i hendes hjem, slæbt over åben mark og begravet som en hund, oven i købet med en galgelykke som sin hals.

Stenen står altså endnu over Karen Christens' sidste hvilested".

- # -

Gråsten Lokalhistoriske Arkiv beretter:

"På Gråsten Lokalhistoriske Arkiv har vi en stor negativsamling fra fotograf H. Ingwersen, som vi startede med at scanne for over 20 år siden! Vi fik den gang lavet excel-liste over indholdet, så de kunne søges frem, og i år har vi så endelig fået lagt over 5000 stk af Ingwersens pasbilleder på Arkibas. Det er billeder fra 1959-1963 i første omgang.

Fotograf Ingwersen fotograferede jo ikke kun personer fra Gråsten og nærmeste omegn, men også fra bl.a. Padborg/Bov, Kruså, Tinglev, Felsted, Avnbøl og Egersund. Med dette link til Arkiv.dk <https://arkiv.dk/soeg?searchstring=pasfoto&page=0&valgtearkiverids=163> kan der søges mere ind i alle pasfotos. Skriv f.eks. et bynavn efter Pasfoto i søgelinjen, så får du dem der er registreret fra pågældende by: Pasfoto Kollund

Download af billederne er ikke gjort aktiv endnu, ligesom der mangler planlagt offentliggørelse med billede af nulevende personer.

Udstillingen om Gråsten Havn 100 år på Æblefestivallen blev en stor succes, og den kan indtil videre ses i arkivets åbningstid i arkivet på Nygade 14. Senere vil den blive lagt på vores hjemmeside".

- # -

Ad 4: Hjemmesiden & Nyhedsbrevet:

Husk at meddele ændringer af adresser i forhold til evt. ny kasserer og/eller modtagere af Nyhedsbrevet.

LASS' website er siden sidste Nyhedsbrev i september 2023 blevet opdateret med bl.a.:

- Nyhedsbrevet for oktober 2023.
- Enkelte nyheder.
- Link til Guide U er tilføjet i menuen.

Rettelser til hjemmesiden og oplysninger om arrangementer, links, ideer eller andre bidrag sendes til webmaster@lass-sdjarkiver.dk.

Omtaler af arrangementer og diverse indlæg til hjemmeside og nyhedsbrev *foretrækkes* tilsendt pr. mail som *tekstfiler* eller som pdf-filer - meget gerne sammen med illustrationer f.eks. foto eller arkivets / foreningens logo i jpg-format.

Angiv også gerne arkivets / foreningens website, så linket kan blive bragt ved arrangementet.

Næste nyhedsbrev forventes udsendt medio **november 2023**.

Sidste frist for indsendelse til næste Nyhedsbrev er derfor den 10. november 2023.

- # -

Ad 5: Arrangementer i oktober og november 2023:

Oktober 2023

LASS inviterer tirsdag den 24. oktober 2023 til **møde med fokus på kommunale arkiver i Haderslev**.

Bent Vedsted Rønne, chef for Historie Haderslev, præsenterer arkivet og dets virke. Historie Haderslev modtager bl.a. de kommunale arkiver fra Haderslev, Sønderborg, Tønder, Vejen og Aabenraa. Hvorledes kan man tilgå dette og hvilke arkivalier kan de lokalhistoriske arkiver gøre brug af.

Tid og sted: 24. oktober 2023, Haderslev arkiv, Kløvervej 87 B, 6100 Haderslev, kl. 14-16.30.

Medlemmer af LASS har forstret til at deltage i kurset.

Deltagere fra arkiver eller foreninger, der ikke er medlemmer af LASS er velkomne, men skal betale 175 kr. pr. person.

Af hensyn til indkøb af kaffe mm. skal **tilmelding** sendes via mail til tilmeld@lass-sdjarkiver.dk **senest 8 dage før** det møde man ønsker at deltage i.

Husk at oplyse, hvilket arkiv/forening du kommer fra, samt kontaktoplysninger til alle deltagere i tilfælde af at mødet må aflyses.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 28. oktober 2023 til arrangementet "**Vejledning i slægtsforskning og arkiver**", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed.

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er *ikke* nødvendig.

Læs mere på Rigsarkivets website under arrangementer.

- # -

November 2023

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 5. oktober 2023 til arrangementet "**Tastegruppe**", Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

Tid og sted: Kl. 9.00-12.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Læs mere om arrangementet og tilmeld dig på Rigsarkivets website under arrangementer.

- # -

Projekt Kulturboost, Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig inviterer torsdag den 9. november 2023 til **et dansk-tysk netværksmøde**, hvor det lokale arkivarbejde i grænselandet er i fokus.

Tid og sted: Kl. 15.00-18.00 i Landschaftsmuseum Unewatt, Unewatter Straße 1a i 24977 Langballig.

Tilmeldingsfrist 5. november 2023 via mail: kulturregion@region.dk

Læs mere i bilaget, der udsendes sammen med LASS´Nyhedsbrev.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 9. oktober 2023 til foredraget "**Mageskiftet 1773: Fred og fremgang**" om Holstens samling og helstatens glanstid efter 1773, ved tidl. arkiv-og forskningsleder Lars N. Henningsen, Aabenraa.

Tid og sted: Kl. 15.00-17.00. Rigsarkivet Aabenraa, Foredragssalen, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Læs mere på Rigsarkivets website under arrangementer.

- # -

LASS Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger i Sønderjylland

Museum Sønderjylland afholder lørdag den 11. november 2023 en **Historiens dag på Sønderborg Slot**, som denne dag vil stå i 1. verdenskrigs tegn og det gamle slot summer med masser af oplevelser og aktiviteter.

Der vil være foredrag, introduktion til museets særudstilling "Sønderjyderne og den store krig 1914-1918", koncerter, mulighed for at møde forfattere og forlag, desuden optræder "**Westfront 1916**" i uniformer fra verdenskrigen og fortæller om soldaterlivet og præsenterer deres udrustning. Læs mere på Museums Sønderjyllands website under "Arrangementer".

Tid og sted: Kl. 10.00 til 21.30, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, Sønderbro 1. 6400 Sønderborg.

Entre: voksne kr. 120 kr., børn kr. 60 kr.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 30. november 2023 til arrangementet "**Vejledning i slægtsforskning og arkiver**", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed.

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er *ikke* nødvendig.

Læs mere på Rigsarkivets website under arrangementer.

- # -

Indsend gerne omtale af flere arrangementer samtidigt og i god tid.

Med venlig hilsen

Hanne Christensen,
webmaster@lass-sdjarkiver.dk